OVERHEIDSOPDRACHTEN IN DE EUROPESE UNIE

Versie 2007

Vlaamse Overheid
Agentschap Economie
Euro Info Centre

INHOUDSTAFEL

Inleiding		5
1.	Wie is de aanbestedende overheid of dienst?	7
2.	Geldende wetgeving op Europees niveau	11
2.1.	Nieuwe richtlijnen voor Europese openbare aanbestedingen	13
2.2.	De twee gecoördineerde richtlijnen	13
2.2.1.	Overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten, richtlijn 2004/18/EG	13
2.2.2.	Overheidsopdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten, richtlijn 2004/17/EG	14
2.3.	Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de oude richtlijnen	14
3.	Bekendmaking van de overheidsopdrachten - de drempelwaarden	15
3.1.	Wanneer verschijnt er een aanbesteding op Europees niveau?	17
3.2.	De drempelwaarden	17
4.	Wijzen van gunning	19
4.1.	Openbare procedures	21
4.2.	Niet-openbare procedures of beperkte procedures	21
4.3.	Concurrentiegerichte dialoog	21
4.4.	Procedures voor gunning via onderhandeling met of zonder bekendmaking	22
4.5.	Raamovereenkomsten	22
4.6.	Dynamische aankoopsystemen	22
4.7.	Prijsvragen voor ontwerpen	22
5.	Het bestek	25
6.	Toewijzing van openbare aanbestedingen	29
7.	Innovatief aanbesteden: een nieuw middel tot het bereiken van de Lissabondoelstellingen	33
8.	Toegang tot overheidsopdrachten	37
8.1.	Publicatieblad van de Europese Unie, Supplement S	39
8.2.	Tenders Electronic Daily	39
8.3.	EuropeAid	39
8.4.	Aanbestedingsdienst van het Euro Info Centre van de Vlaamse Overheid	40
9.	Lexicon	41
10.	Nuttige weetjes	45

Inleiding

Overheidsopdrachten: wellicht hebt u er al vaak over gehoord en weet u dat concurrerende bedrijven dergelijke opdrachten in de wacht slepen. Misschien weet u ook dat er in de Europese Unie jaarlijks voor meer dan 700 miljard euro aan overheidsopdrachten wordt uitgeschreven. Wellicht heeft u nog nood aan (bijkomende) informatie om uw kansen bij het dingen naar overdrachtsopdrachten nog te verhogen. Deze brochure wil u hierbij een leidraad aanbieden.

De Europese Commissie heeft in het begin van de jaren '90 de nationale wetgevingen van de verschillende landen op elkaar afgestemd om zo een competitieve, niet-discriminerende, transparante markt van overheidsopdrachten te creëren. Daardoor konden alle bedrijven, inclusief KMO's, zich als evenwaardige spelers op de markt van de openbare aanbestedingen begeven.

In 2004 werd de Europese wetgeving omtrent openbare aanbestedingen echter volledig hervormd. De oude richtlijnen werden vereenvoudigd en uitgebreid met enkele nieuwe mogelijkheden van aanbesteden.

Het Euro Info Centre van het Agentschap Economie heeft voor u deze brochure samengesteld, met de meest essentiële en relevante informatie die uw bedrijf nodig heeft om te kunnen deelnemen aan een overheidsopdracht op Europees niveau. Welke wetteksten zijn van toepassing, wat zijn de belangrijkste wijzigingen t.o.v. de oude richtlijnen, welke overheidsopdrachten komen er op Europees niveau, welke soorten overheidsopdrachten bestaan er, wat met de formaliteiten en procedures, wat is CPV, waar vindt u de gepubliceerde overheidsopdrachten? De antwoorden op al deze vragen vindt u hierin.

Met deze brochure willen we geïnteresseerden uit de Vlaamse KMO-wereld een praktische introductie ter beschikking stellen tot de markt van de overheidsopdrachten. Een markt die nog al te onbekend is, en onuitputtelijke mogelijkheden biedt wanneer u de regels en formaliteiten correct toepast. Alvast veel succes!

Bernard De Potter,
Administrateur – Generaal

1.

WIE IS DE AANBESTEDENDE OVERHEID OF DiENST?

De volgende overheden en instellingen publiceren de overheidsopdrachten in het Publicatieblad van de Europese Unie, Supplement S:

- overheidsdiensten van de 27 lidstaten van de Europese Unie. Het gaat om drie verschillende soorten overheidsdiensten:
  - klassieke overheidsdiensten: federale overheid, regionale overheid, OCMW's, gemeenten, intercommunales;
  - nutssectoren: bedrijven en instanties in de sector water, energie, vervoer en postdiensten;
  - de privé-sector: wanneer een privé-(rechts)persoon werken, leveringen of diensten laat uitvoeren die voor meer dan 50% gesubsidieerd worden door de overheid. Een voorbeeld zijn de privé-ziekenhuizen die gesubsidieerde werken laten uitvoeren.
- overheidsopdrachten van de instellingen van de Europese Unie;
- contracten van het Europees Ontwikkelingsfonds;
- contracten in het kader van Phare, Tacis en andere contracten van Centraal- en Oost-Europa;
- projecten gefinancierd door de Europese Investeringsbank, de Europese Centrale Bank en de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling;
- contracten van de Europese Economische Ruimte: Noorwegen, IJsland en Liechtenstein;
- publieke contracten voor voedselhulp;
- publieke contracten voor luchtdiensten;
- …

2.

GELDENDE WETGEVING OP EUROPEES NIVEAU

2.1 Nieuwe richtlijnen voor Europese openbare aanbestedingen

Op 31 maart 2004 werden twee nieuwe Europese Richtlijnen omtrent openbare aanbestedingen goedgekeurd. De nieuwe algemene richtlijn (2004/18/EG) vervangt de drie oude richtlijnen voor diensten (1992/50/EEG), leveringen (1993/36/EEG) en werken (1993/37/EEG). Ook voor de nutssectoren werd een nieuwe richtlijn uitgevaardigd (2004/17/EG), die de oude (1993/38/EEG) vervangt.

2.2 De twee gecoördineerde richtlijnen

2.2.1 Overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten, richtlijn 2004/18/EG

Voor overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten geldt voortaan nog slechts één richtlijn, tegenover de drie aparte richtlijnen die eerder van kracht waren.

Deze richtlijn omvat volgende activiteiten:

- opdrachten die betrekking hebben op het ontwerp en/of uitvoering van bouwkundige of civieltechnische werken (die een economische of technische functie vervullen);
- de aankoop, leasing, huur of huurkoop (met of zonder koopoptie) van producten;
- het verrichten van bepaalde diensten, zoals gespecifieerd in bijlage II van de richtlijn;
- concessieovereenkomsten voor openbare werken: cfr. opdrachten voor werken, met uitzondering van het feit dat de tegenprestatie voor de uit te voeren werken bestaat uit het recht het werk te exploiteren (al dan niet gepaard gaande met een prijs).

Een opdracht die zowel op producten als op diensten betrekking heeft, wordt als "overheidsopdracht voor diensten" beschouwd als de waarde van de betreffende diensten hoger is dan die van de producten. Een opdracht die betrekking heeft op diensten en slechts bijkomstig werken omvat, wordt als een "overheidsopdracht voor diensten" beschouwd.

2.2.2 Overheidsopdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten, richtlijn 2004/17/EG

Deze richtlijn omvat de volgende activiteiten:

- beschikbaarstelling of exploitatie van netten voor drinkwater, gas, warmte en elektriciteit en de toevoer naar deze netten;
- exploitatie van een geografisch gebied voor prospectie of winning van aardolie, gas, steenkool of andere vaste brandstoffen en het ter beschikking stellen van havenfaciliteiten;
- opdrachten voor waterbouwtechnische projecten, bevloeiing of drainage en de afvoer of behandeling van afvalwater;
- beschikbaarstelling of exploitatie van openbare vervoernetten (trein, tram, trolley, bus, kabel of automatische systemen);
- ophalen, sorteren, vervoeren en bestellen van postzendingen, alsook beheer van postdiensten, direct mail, sommige financiële diensten en filateliediensten.

Belangrijk in deze richtlijn is dat de aanbestedende dienst ruimer opgevat en gedefinieerd wordt dan in de andere richtlijn: instanties of particulieren die van de overheid bijzondere of uitsluitende rechten hebben gekregen of die gemachtigd zijn om in deze activiteitensector aanwezig te zijn, moeten deze richtlijn toepassen. De richtlijn is echter niet van toepassing indien de activiteit in de lidstaat waar zij wordt uitgevoerd rechtstreeks aan mededinging blootstaat op marktgebieden tot welke de toegang niet beperkt is.

2.3 Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de oude richtlijnen

- Vereenvoudiging van een aantal administratieve procedures.
- Voortaan kunnen de aanbestedende diensten ook eisen inzake sociale en milieubescherming opnemen in de criteria voor toekenning van overheidsopdrachten.
- Voortaan kunnen de aanbestedende diensten ook kiezen tussen gescheiden en gemeenschappelijke gunning van opdrachten voor de uitvoering en het ontwerp van werken.
- Er zijn nu ook bepalingen betreffende “raamovereenkomsten” en “onderaanneming” opgenomen.
- Opname van mogelijkheden tot gebruik van nieuwe technologieën (elektronisch aanbesteden) om de aanbestedingsprocedures af te handelen. Hierdoor wordt voor een kostenreductie gezorgd, wordt de efficiëntie verhoogd, en worden handelsbarrières weggenomen.
- Lidstaten kunnen zelf bepalen bij de omzetting of de aanbestedende diensten gebruik kunnen maken van raamovereenkomsten, aankoopcentrales, dynamische aankoopsystemen, elektronische veilingen en concurrentiegerichte dialoog.
- Uitsluiting van de telecommunicatiesector, aangezien deze nu effectieve concurrentie kent en hiervoor aparte wetgeving ontwikkeld wordt.
- Grotere duidelijkheid in de criteria om de contracten toe te kennen en de selectie van inschrijvers.

3.

BEKENDMAKING VAN DE OVERHEIDSOPDRACHTEN-DE DREMPELWAARDEN

Essentieel voor een overheidsopdracht is de bekendmaking. Daardoor kan er plaats zijn voor mededinging, dat wil zeggen de mogelijkheid dat de opdracht door middel van concurrentie wordt gegund.
In België worden de Belgische openbare aanbestedingen gepubliceerd in het Bulletin der Aanbestedingen. Dit bulletin verschijnt iedere vrijdag.
Op Europees vlak worden de openbare aanbestedingen gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie, Supplement S. Dit Publicatieblad verschijnt dagelijks en kunt u via TED (Tenders Electronic Daily) online raadplegen.

3.1 Wanneer verschijnt er een aanbesteding op Europees niveau ?

Op Europees vlak bestaan er een aantal regelingen die bepalen wanneer een overheidsopdracht op Europees niveau gegund moet worden. Allereerst moet de aanbestedende dienst een overheid of een daarmee verwante instelling zijn. Ten tweede zijn enkel de openbare aanbestedingen die een bepaalde geldelijke drempel overschrijden, verplicht open te staan voor de Europese markt. Het zijn de overheidsopdrachten die voldoen aan deze twee voorwaarden, die in het Publicatieblad van de Europese Unie, Supplement S, verschijnen.

3.2 De drempelwaarden

Alle overheidsopdrachten die deze waarden overschrijden, moeten gepubliceerd worden in het Publicatieblad van de Europese Unie. Wanneer de bedragen lager zijn, mag de aanbestedende dienst zelf beslissen om de opdracht al dan niet op Europees niveau te publiceren. Het betreft hier bedragen exclusief BTW. De drempelwaarden kunnen tweejaarlijks aangepast worden (de laatste aanpassing dateert van 1 januari 2006).

Verordening (EG) nr. 2083/2005 van de Commissie van 19 december 2005 tot wijziging van de Richtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG legt de drempelbedragen vast die van kracht zijn van 1 januari 2006 tot en met 31 december 2007.

Voor overheidsopdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten, richtlijn 2004/17/EG, gelden volgende drempelbedragen:

- opdrachten voor leveringen en diensten: 422.000 euro;
- opdrachten voor uitvoering van werken: 5.278.000 euro.

Voor overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten, richtlijn 2004/18/EG), gelden volgende drempelbedragen:

- opdrachten voor leveringen en diensten: 137.000 euro (centrale overheidsinstelling) of 211.000 euro (andere);
- opdrachten voor uitvoering van werken: 5.278.000 euro.

Het is belangrijk dat de publicatie van een overheidsopdracht in het Publicatieblad van de EU enkel gebaseerd is op de geldelijke waarde. Alle overheidsopdrachten onder deze waarden die niet in het Publicatieblad van de EU verschijnen, blijven open staan voor alle bedrijven die in de Europese Unie gezeteld zijn. Zo staan bijvoorbeeld in principe alle Franse openbare aanbestedingen open voor Vlaamse bedrijven. Dat komt doordat de Europese Unie regels heeft uitgevaardigd met betrekking tot de overheidsopdrachten. Ze heeft daarbij vier fundamentele principes vastgesteld die geldig zijn in de Europese Economische Ruimte. Deze principes zijn niet-discriminatie op grond van nationaliteit, vrij verkeer van goederen en verbod op kwantitatieve restricties, vrijheid van vestiging en vrijheid van dienstverlening.

4.

WIJZEN VAN GUNNING

De overheidsopdrachten kunnen via verschillende procedures bekend gemaakt worden aan de verschillende geïnteresseerde bedrijven en personen. Hieronder worden de belangrijkste wijzen van gunning opgesomd.

4.1 Openbare procedures

De nationale procedures waarbij alle belangstellenden zich mogen inschrijven. Elke kandidaat kan een bod plaatsen en dus meedingen bij de openbare aanbesteding. Wel moet rekening gehouden worden met een aantal fundamentele vereisten: de belangstellende moet zijn financiële verplichtingen tegenover de staat voldaan hebben, zich nog niet in de staat van het faillissement bevinden,…

4.2 Niet-openbare procedures of beperkte procedures

De aanbestedende dienst schrijft enkel vooraf geselecteerde dienstverleners, aannemers of leveranciers aan. Enkel deze dienstverleners, aannemers of leveranciers mogen meedingen naar de overheidsopdracht.
In deze beperkte procedures zijn er twee selecties voor het vinden van een gegadigde. De eerste selectie, een preselectie, gebeurt op basis van financiële en technische vereisten van de kandidaten. De tweede selectie, de eigenlijke openbare aanbesteding of het bod, gebeurt volgens de criteria van het economisch meest voordelige bod of de laagste prijs. De tweede selectie is enkel geldig voor de kandidaten die de eerste selectie hebben doorstaan.

4.3 Concurrentiegerichte dialoog

Indien men van oordeel is dat de toepassing van openbare of niet-openbare procedures het niet mogelijk maakt de opdracht te gunnen, kan men voor bijzonder complexe opdrachten overgaan tot concurrentiegerichte dialoog. De gunning kan uiteindelijk enkel verleend worden aan de economisch meest voordelige inschrijving.

4.4 Procedures voor gunning via onderhandeling of onderhandelingsprocedure

De aanbestedende dienst kiest een aantal dienstverleners, aannemers of leveranciers en pleegt daarmee overleg. Deze procedure mag slechts in zeer beperkte gevallen gebruikt worden. De strikte voorwaarden staan beschreven in de richtlijnen (artikel 30 en 31 van richtlijn 2004/18/EG en artikel 40 van richtlijn 2004/17/EG). Bijvoorbeeld wanneer er geen geschikte inschrijvingen zijn op een overheidsopdracht, kan de aanbestedende overheid beslissen de overheidsopdracht via de onderhandelingsprocedure opnieuw te starten om zo toch een geschikte gegadigde te vinden. Ook het exclusief recht op een product kan een reden zijn om de overheidsopdracht via de onderhandeling te laten gebeuren.
De aanbestedende dienst is in bepaalde gevallen ook niet verplicht de bekendmaking van de onderhandelingsprocedure te publiceren in het Publicatieblad van de Europese Unie.

4.5 Raamovereenkomsten

Voortaan wordt aan de lidstaten tevens de vrijheid gelaten om aan de aanbestedende diensten de mogelijkheid te bieden tot het sluiten van raamovereenkomsten. Raamovereenkomsten hebben een maximum looptijd van vier jaar. Een raamovereenkomst kan afgesloten worden met één enkele ondernemer of met een minimum van drie ondernemers.

4.6 Dynamische aankoopsystemen (bij aankopen voor regelmatig gebruik)

De aanbestedende diensten kunnen voortaan ook gebruik maken van dynamische aankoopsystemen, als de betrokken lidstaten dit toelaten. De voorschriften van alle fasen van de openbare procedure dienen gevolgd te worden tot aan de plaatsing van de opdrachten. Alle inschrijvers die aan de selectiecriteria voldoen en een indicatieve inschrijving hebben ingediend worden tot het systeem toegelaten. De looptijd van een dynamisch aankoopsysteem bedraagt maximum vier jaar.

4.7 Prijsvragen voor ontwerpen

De aanbestedende dienst doet een oproep om een plan of ontwerp te verkrijgen dat door een jury wordt geselecteerd en eventueel beloond. De prijsvraag voor ontwerpen is van toepassing voor de leveringen van diensten en op de volgende domeinen: ruimtelijke ordening, stadsplanning, architectuur, water- en wegenbouw en engineering of automatische gegevensverwerking. De jury die het ontwerp beoordeelt, moet onafhankelijk en autonoom zijn.

De openbare procedures, beperkte procedure en de onderhandelingsprocedure hebben alle drie specifieke termijnen met betrekking tot de inschrijvingstermijn en de aanvraag van een bestek. Er bestaat voor deze drie soorten procedures echter ook een versnelde procedure. Onder bepaalde strikte voorwaarden, beschreven in de richtlijnen, kan een aanbestedende dienst beslissen om de overheidsopdracht versneld uit te voeren. Bepaalde termijnen zoals de termijn van inschrijvingen en de termijn van de aanvraag van een bestek worden dan verkort.

5.

HET BESTEK

De bekendmaking en de publicatie van een openbare aanbesteding bevat de meest essentiële elementen van de overheidsopdracht. Specificaties, vereisten, voorwaarden en doel van de overheidsopdracht worden meestal niet in de publicatie weergegeven maar in een bestek. Voor een inschrijving op een openbare aanbesteding is het bestek noodzakelijk. Het bestek wordt schriftelijk aangevraagd volgens de voorwaarden die bepaald zijn in de bekendmaking van de overheidsopdracht. De aanbestedende dienst is verplicht dit bestek na aanvraag te versturen binnen een termijn van zes dagen.
Een bestek omvat dikwijls bepaalde technische procedures. Om een eerlijke mededinging te garanderen, mogen de technische specificaties niet willekeurig bepaald worden door de aanbestedende dienst (bijvoorbeeld een Franse overheid die beslist om enkel Franse normen te laten gelden). De Europese wetgever heeft beslist dat de technische specificaties die vermeld staan in het bestek, gedefinieerd moeten zijn op basis van de officiële Europese technische goedkeuringen, de gemeenschappelijke technische specificaties en op basis van de Europese normen die nationaal omgezet zijn.

De aanbestedende diensten kunnen allerlei soorten documenten eisen: juridische stukken, bewijs van economisch en technisch vermogen van de inschrijver en het financieel vermogen. In de openbare aanbesteding of in het bestek staat steeds vermeld welke documenten u bij de inschrijving moet bezorgen opdat de inschrijving geldig is.

6.

TOEWIJZING VAN DE OPENBARE AANBESTEDINGEN

Volgens de richtlijnen moet de aanbestedende overheid de opdracht toewijzen op basis van het bod met de laagste prijs of het economisch meest voordelige bod. In de overheidsopdracht (aankondiging of in het bestek) staat in principe vermeld welk economisch criterium de aanbestedende overheid zal hanteren.
Het economisch meest voordelige bod wordt bepaald op basis van criteria die variëren volgens de aard van de opdracht, zoals de kwaliteit, de technische waarden, de esthetische en functionele kenmerken, de datum van levering of termijn van uitvoering en de prijs. De aanbestedende overheid moet wel vermelden welke gunningcriteria ze hanteert en eventueel de volgorde van belang van de criteria aangeven.
Voortaan wordt de lidstaten tevens de mogelijkheid gelaten om de gunningen via elektronische veilingen te laten verlopen. Dit geldt voor openbare en niet-openbare opdrachten en gunning door onderhandelingen.

7.

INNOVATIEF AANBESTEDEN: EEN NIEUW MIDDEL TOT HET BEREIKEN VAN DE LISSABONDOELSTELLINGEN

Onder het concept 'innovatief aanbesteden' wordt begrepen het lanceren van bestekken voor goederen en diensten die nog niet echt bestaan en dus moeten ontwikkeld worden, met als doel tegemoet te komen aan specifieke vereisten. Voorbeelden van ontwikkelingen die tot stand zijn gekomen ten gevolge van een procedure innovatief aanbesteden zijn de elektronische identiteitskaart, nieuwe telecommunicatie infrastructuur, variabele signalisatiemodules in het verkeer.

De Europese Commissie onderzoekt reeds gedurende een tijdje de mogelijkheid om het concept van innovatief aanbesteden te gebruiken als middel om de innovatiekracht van de Europese ondernemingen te gaan stimuleren. Het zogenaamde Wilkinson-rapport *(http://ec.europe.eu/invest-in-research)* bevestigde dat door het voorzien van 'lead markets' voor nieuwe technologische ontwikkelingen, publieke overheden ondernemingen incentives kunnen aanreiken om te investeren in O&O, maar als dusdanig ook gericht zijn op de creatie van een maatschappelijke meerwaarde.

In verscheidene Lidstaten start men met te experimenteren met deze vernieuwde aanpak. Zo publiceerde de Europese Commissie ook een gids gericht naar publieke overheden om deze experimenten te ondersteunen. *(http://www.proinno-europe.eu/doc/procurement_manuscript.pdf)*

Ook in Vlaanderen wordt de mogelijkheid om een aantal cases in innovatief aanbesteden op te zetten onderzocht binnen het kader van het Milieu-innovatie-Platform *(www.mipvlaanderen.be)* Concreet wordt nagegaan hoe ruimte kan vrij gemaakt worden voor offertes die wel te bereiken milieuresultaten vooropstellen, maar met technologische oplossingen die nog gedeeltelijk of geheel dienen ontwikkeld te worden. Deze offertes zullen dan gelanceerd worden vanuit de milieu - en/of energie-administraties. Ook de domeinen van openbare werken en logistiek vertonen voor dit gebeuren een groot potentieel.

Voor de innovatieve bedrijven dienen zich alvast nieuwe interessante mogelijkheden aan.

8.

TOEGANG TOT DE OVERHEIDSOPDRACHTEN

8.1 Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen, Supplement S

De overheidsopdrachten verschijnen dagelijks in het Publicatieblad van de Europese Unie, Supplement S, in CD-romversie. U kunt hierop een abonnement nemen zodat u dagelijks of twee keer per week alle openbare aanbestedingen, voorstellen tot oproepen, uitnodigingen om interesse te blijken, prijsvragen, of de resultaten van de aanbestedingen van de Europese Unie kunt bekijken. De CD-rom heeft ook een aantal gebruikerstoepassingen zoals het afdrukken van geselecteerde overheidsopdrachten en het zoeken volgens bepaalde criteria en bevat de lopende overheidsopdrachten in alle officiële talen van de Europese Unie.

8.2 Tenders Electronic Daily

Tenders Electronic Daily (TED) is de internetversie van het Supplement S en wordt beheerd door het Publicatiebureau van de Europese Unie. Op de website zijn de aanbestedingen beschikbaar in alle officiële talen van de Europese Unie en kan er gezocht worden naar de overheidsaanbestedingen via allerhande zoekcriteria. Handige zoekcriteria zijn de CPV-code, het land waar de aanbestedende overheid is gevestigd, het soort overheidsopdracht (werken, leveringen, dienstverlening, prijsvragen).
Vijfmaal per week (van dinsdag tot en met zaterdag) is er een update van TED. De diensten van TED zijn gratis toegankelijk voor iedereen: *http://ted.publications.eu.int/*

8.3 EuropeAid

Als u als bedrijf geïnteresseerd bent in de markten buiten de Europese Unie, kunt u terecht op de website van de Dienst voor Samenwerking, EuropeAid. Dit is een dienst van DG Buitenlandse betrekkingen van de Europese Commissie. De Commissie geeft hulp door middel van contracten voor diensten, leveringen en werken in het kader van Europese programma's. Via EuropeAid kunt u meedingen naar aanbestedingen van de volgende programma's: Phare, Ispa, Sapard, Tacis, Cards, Obnova, Ala, Meda, Fed, Ear,…
U vindt deze informatie op de website van de Dienst voor Samenwerking EuropeAid: *http://europa.eu.int/comm/europeaid/index_nl.htm*
Om rechtstreeks te zoeken naar een bepaalde aanbesteding, surft u naar:
http://europa.eu.int/comm/europeaid/cgi/frame12.pl

Momenteel werkt de Commissie aan een online registratiesysteem voor potentiële partners, PADOR genaamd (Potential Applicant Data Online Registration Service), dat na een testfase in juni 2007 vanaf september 2007 operationeel zal zijn.
De potentiële partner zal hier informatie over zichzelf moeten ingeven: profiel, ervaring, financiële informatie en informatie over het tewerkgestelde personeel.
Het reageren op de aanbestedingen zelf zal echter nog altijd volgens de klassieke manier verlopen, namelijk via inschrijvingsformulieren op papier.

8.4 Aanbestedingsdienst van het Euro Info Centre van de Vlaamse Overheid

Het Euro Info Centre van de Vlaamse Overheid biedt u een aanbestedingsdienst aan die automatisch die aanbestedingen genereert die relevant zijn voor uw bedrijf. U ontvangt de informatie over de geselecteerde overheidsopdrachten automatisch via e-mail op een regelmatige basis (twee maal per week). Op deze manier hoeft u zich geen zorgen te maken over het tijdrovende aspect van het uitpluizen van het Europees Publicatieblad en het Belgisch Staatsblad.

9.

LEXICON

Supplement S

In het Publicatieblad van de Europese Unie, Supplement S, vindt u verschillende soorten van publicaties die verband houden met de overheidsopdrachten. Het gaat onder meer over alle overheidsopdrachten met betrekking tot dienstverlening, werken, levering van goederen en overheidsopdrachten die verband houden met de nutssector. Daarnaast vindt men in het Supplement S ook de aanbestedingen van de Europese instellingen, de Europese Centrale Bank, de Europese Investeringsbank en aanbestedingen in het kader van Europese programma's zoals Phare en Tacis.

Wellicht is het belangrijkste aandeel van de aanbestedingen dat voor werken, dienstverleningen en leveringen die door de lidstaten geplaatst worden. Binnen deze aanbestedingen bestaan er verschillende soorten van aankondigingen. Hieronder staan de drie belangrijkste.

Publicatie van een indicatieve aankondiging

Deze publicatie geeft voorafgaand algemene informatie over de overheidsopdrachten voor werken, voor leveringen of voor diensten. Een bepaalde dienst kondigt in deze publicatie aan welke overheidsopdrachten ze plant voor een komende periode van maximaal 12 maanden. Let wel, de dienst is niet verplicht om daadwerkelijk de eigenlijke procedure te starten. De indicatieve aankondiging gebeurt meestal na het opmaken van de jaarlijkse begroting van een dienst en verschijnt daardoor meestal in de eerste maanden van een nieuw jaar. Voor een bedrijf kan deze aankondiging handig zijn om een overzicht te krijgen van potentiële opdrachten.

Bekendmaking van de overheidsopdracht

De bekendmaking van de overheidsopdracht wordt gepubliceerd op het moment dat de aanbestedingsprocedure wordt opgestart. Voor de openbare procedure, de beperkte procedure en onderhandelingsprocedure is deze stap verplicht.

Bekendmaking van de toegewezen overheidsopdracht

In het Publicatieblad verschijnt ook de essentiële informatie over de toewijzing van het contract: onder andere de naam van de uiteindelijke contractant en het bedrag van de opdracht moet door de aanbestedende overheid verplicht gepubliceerd worden.

Naast deze drie soorten van publicaties vindt u in het Publicatieblad van de EU, Supplement S, onder meer de volgende soorten publicaties: prijsvraag voor ontwerpen, niet-openbare procedure, procedure van gunning via onderhandelen, algemene inlichtingen, oproepen tot het indienen van voorstellen.

Common Procurement Vocabulary (CPV)

Common Procurement Vocabulary (CPV) is de gemeenschappelijke woordenlijst voor overheidsopdrachten. De CPV bestaat uit een basiswoordenlijst en een aanvullende woordenlijst. De basiswoordenlijst bepaalt het voorwerp van de opdracht en heeft een hiërarchische structuur met vijf niveaus. De aanvullende woordenlijst bevat aanvullende, kwalitatieve gegevens en telt twee niveaus. Elke code komt overeen met een omschrijving van de leveringen, werken of diensten in alle andere officiële talen.
Sinds 1996 wordt de CPV-code gebruikt om het voorwerp van een opdracht aan te geven en de aankondiging in alle andere officiële talen van de EU automatisch te vertalen. Voor potentiële inschrijvers is de CPV een onmisbaar zoekcriterium geworden bij de selectie en identificatie van interessante aanbestedingen. De Common Procurement Vocabulary bevat meer dan 8000 productcodes.

De lijst van CPV-codes is beschikbaar in Excel-formaat (laatste versie: 16/12/2003) en kunt u online raadplegen via de website van Simap. Verdere informatie over het gebruik van deze CPV-code, maar ook basisinformatie over andere codes en standaarden, vindt u ook op deze site.

SIMAP

Système d'Information pour les Marchés Publics (SIMAP) is een project van de Europese Commissie om het gebruik van de informatietechnologie bij overheidsaanbestedingen aan te moedigen. Het doel van SIMAP is het verbeteren van de kwaliteit en de doorstroom van de informatie over overheidsopdrachten, opdat de potentiële en geïnteresseerde kandidaten voldoende informatie vergaren en ze op een juiste manier aanbesteden. SIMAP geeft momenteel informatie over het gehele proces van de overheidsopdrachten dankzij het gebruik van informatietechnologieën. SIMAP geeft informatie aan zowel aanbestedende diensten als aan bieders. SIMAP werkt ook rond e-procurement zodat het mogelijk moet worden om de openbare overheidsopdrachten elektronisch af te handelen.
Op de website van SIMAP staat alle informatie over de overheidsopdrachten. De website is deels te raadplegen in alle officiële talen van de Europese Unie, en deels in het Engels of het Frans: *http://simap.eu.int/*

10.

NUTTIGE WEETJES

- Overheidsopdrachten staan open voor alle natuurlijke personen met een nationaliteit van de Europese Unie en de rechtspersonen die opgericht zijn volgens de wetgeving van een lidstaat van de Europese Unie. De centrale administratie moet gevestigd zijn in een van de lidstaten. De particulier of de organisatie moet voldoen aan de compatibiliteitsvoorschriften (bijvoorbeeld onafhankelijk zijn ten opzichte van de aanbestedende overheid) en moet financieel stabiel zijn. De vereiste documenten, bijvoorbeeld het bewijs van niet-faillissement, moeten bij de inschrijving op de aanbesteding gevoegd worden.

- Behalve enkele uitzonderingen worden alle openbare aanbestedingen gepubliceerd in alle officiële talen van de Europese Unie en dus ook in het Nederlands. U moet er wel rekening mee houden dat de aanvullende informatie over de aanbesteding en het bod meestal gegeven wordt in de taal van de aanbestedende dienst. Voor een Deense, Spaanse of Italiaanse openbare aanbesteding blijft de voertaal in het algemeen respectievelijk Deens, Spaans of Italiaans.

- De uiterste indiendatum voor het bod is zeer strikt. Bij indiening na de uiterste datum is het gedane bod ongeldig. Hou er ook rekening mee dat de indiendatum de datum van ontvangst is en niet de postdatum. Een paar dagen in reserve houden voor de werking van de postdiensten is een aanrader. Een bod per fax is, wegens de confidentialiteit van de openbare aanbesteding, meestal nietig.

- Onderhandelingen en flexibiliteit bij openbare aanbestedingen komen haast niet voor, omdat overheidsopdrachten een zeer formele materie is. Wel is het mogelijk dat de aanbestedende overheid zogenaamde 'varianten' toestaat. Die maken het voor bedrijven makkelijker om bepaalde denksporen en alternatieven voor te stellen. In elke publicatie van de overheidsopdracht staat er bij of er varianten toegestaan worden.

- Het bod dat de kandidaat doet is van rechtswege bindend. Wanneer een bod goedgekeurd wordt, is het niet meer mogelijk de voorwaarden of de prijs ervan te wijzigen, tenzij in de specificaties anders vermeld staat.

- Het meedingen naar een openbare aanbesteding is in principe gratis. Wel moet u rekening houden met de tijd die gespendeerd wordt aan het opmaken van het bod, het verzamelen van de nodige documenten.

- Een overheidsopdracht biedt geldelijke zekerheid wegens het openbaar karakter van de aanbestedende overheid. In de regel duurt een betaling langer dan in de privé-sector.

- De Regie der Gebouwen is een federale overheidsdienst die verantwoordelijk is voor het bouwen, beheren en onderhouden van gebouwen in staatseigendom. Deze dienst schrijft dus regelmatig openbare aanbestedingen uit, vooral voor aannemers. De Regie der Gebouwen plaatst deze aankondigingen op het web via het Joint Electronic Public Procurement-systeem (JEPP): *http://www.jepp.be*. De officiële en op juridisch vlak enig geldende publicatie verschijnt in het Bulletin der Aanbestedingen of het Publicatieblad. Via JEPP kunnen bedrijven bestekken, plannen of meetstaten downloaden.

- Twee of meer ondernemingen kunnen als groep een offerte op een openbare aanbesteding indienen. Om de offerte in te dienen, is het niet altijd nodig dat de groep van ondernemingen een aparte juridische entiteit aanneemt. Dat kan wel vereist zijn als de groep van ondernemingen het contract krijgt.

- Bij sommige offertes is het mogelijk dat de aanbestedende overheid het toestaat om de overheidsopdracht op te delen. Het is dan mogelijk om zich in te schrijven op de aparte delen van de overheidsopdracht.

- Zorg ervoor dat u de openbare aanbestedingen en het eventuele bestek steeds grondig leest en doorneemt voor u zich inschrijft op de openbare aanbesteding. Bij iedere aanbesteding staat steeds een adres en een telefoonnummer vermeld waar u terecht kunt voor meer informatie.

- De aankoop van een bestek voor internationale aanbestedingen kan soms vrij duur zijn, hoewel de aanschaf ervan noodzakelijk is voor de mededinging. Flanders Investment and Trade voorziet in een tegemoetkoming van 50% van de kosten, met een minimum van 500 euro en een maximum van 12.000 euro. Voorwaarde is wel dat uw bedrijf een KMO is (minder dan 250 werknemers, een jaaromzet van maximum 50 miljoen euro of een balanstotaal van maximaal 43 miljoen euro en maximaal 25% van het kapitaal in handen van een of meerdere grote ondernemingen). Om in aanmerking te kunnen komen voor deze maatregel moet de aanbestedende dienst buiten de Europese Economische Ruimte gelegen zijn. Bovendien geldt deze steun enkel indien het een aanbesteding in een voor uw bedrijf "nieuwe markt" is (geen of maximaal 3% van uw exporttotaal). Voor meer informatie en de voorwaarden waaraan u moet voldoen, kunt u terecht bij Flanders Investment and Trade, *www.flandersinvestmentandtrade.be*, link 'subsidies'.

☎ Bijkomende inlichtingen

Vlaamse Overheid
Agentschap Economie
Afdeling Europa Economie

Telefoon:
02/553.38.77
02/553.37.02
02/553.37.33

Euro Info Centre
Koning Albert II laan 35, bus 15
B-1030 Brussel

E-mail:
euroinfocentre@vlaanderen.be

Fax:
02/502.47.02

Website:
www.vlaanderen.be/euroinfocentre